

144

idź na **nie siedź w domu**
WYCIĘCZKĘ

spacer z cyklu „Warownie i zamki Małopolski”

WAROWNIE JURAJSKIE - **PIESKOWA SKAŁA**

10 sierpnia 2024 r.

Start: Skala (pętla autobusowa)

Meta: Skala (pętla autobusowa)

Jak dojechać? autobus KMK nr 267 z os. Krowodrza Górka

Jak wrócić? autobus KMK nr 267 ze Skały

Skala (KMK) - Bracionki - Podlipie - Pilny Dół - **źródło Radości** - **Stoneczna (437 m)** -

Maczuga Herkulesa - **Pieskowa Skała (zamek)** - Wąwóz Sokolec - Wola Kalinowska -

Wąwóz Węgielnik - **Dolina Prądnika** - **Skala (KMK)**

trasa ok. 18 km, pkt do OTP i Miłośnika Jury: 18 + 5 = 23

Warte zobaczenia:

4

Skala

Miasto lokowane przez przedsiębiorczą mniszkę, bł. Salomeę, która sprowadziła na pobliskie Grodzisko klaryski z Zawichostu. Lokacja nastąpiła w 1267 r. na miejscu wcześniejszej wsi Stawków lub Stanków. Salomea, jako siostra Bolesława Wstydlwego, wystarała się o odpowiednie przywileje dla miasta, stąd przygotowania do lokacji trwały kilka lat. Bliskość Krakowa napędziła rozwój miasta.

Do dziś zachował się układ urbanistyczny z rynkiem i wychodzącymi z niego ulicami, z niską - głównie parterową - zabudową. W 1815 r., po decyzjach Kongresu Wiedeńskiego, Skala znalazła się w ramach Królestwa Polskiego zależnego od Rosji, co odcięło ją od Krakowa. Odtąd zaczął się upadek miasteczka, przypieczętowany utratą praw miejskich w 1870 r.

Kilka lat wcześniej, podczas powstania styczniowego w 1863 r. toczyły się tutaj walki, w których poległo 23 powstańców, w tym Ukrainiec Andrij/Andrzej Potebnia. Grób powstańców przeniesiono po II wojnie światowej do Pieskowej Skali. Skala odzyskała prawa miejskie w 1987 roku. Dziś jest znana m.in. z zabytkowego kościoła św. Mikołaja oraz z okręgowej spółdzielni mleczarskiej.

1 Maczuga Herkulesa

Słynna na całą Polskę i nie tylko skała swoją obecną nazwę zawdzięcza już współczesnym czasom. Niegdyś była zwana Maczugą Kraka, bowiem wg jednej z wersji legendy to sam król Krak miał się zdenerwować na smoka wawelskiego i postanowił się z nim rozprawić huknąwszy go wielką maczugą. Następnie ustawił Krak tę maczugę w dolinie Prądnika. Musiał być więc wielkim królem, bowiem skała ma wysokość ok. 25 metrów.

2 Zamek w Pieskowej Skale

Nie wiemy, kiedy powstał. Pierwszą wzmiankę mamy z 1315 r. Prawdopodobnie w czasach Kazimierza Wielkiego zamek został przebudowany. Potem król Ludwik Węgierski oddał zamek w dzierżawę Piotrowi Szafrąncowi który został ranny podczas bójki z dworzanami królewskimi. Szafrąncowie następnie stali się właścicielami zamku i panowali tutaj przez ok. 200 lat. Około 1578 r. Stanisław Szafraniec dokonał renesansowej przebudowy zamku, czerpiąc część rozwiązań z Wawelu, stąd zamek pieskoscalski jest nieraz nazywany „małym Wawelem”. Później zamek często zmieniał właścicieli - warto wspomnieć o Zebrzydowskich, którzy rozbudowali fortyfikacje zamkowe od wschodu, a następnie o Wielopolskich, którzy uzyskali tytuł „hrabiów na Pieskowej Skale” i zarządzili zamkiem aż do 1842 roku. Na początku XX wieku zamek wyremontowano i przeznaczono na pensjonat, zaś po II wojnie światowej obiekt stał się oddziałem muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu. To jedyne z „orlich gniazd” na całej Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, które nigdy nie popadło w całkowitą ruinę.

3 Wąwóz Sokolec

Uchodzi do doliny Prądnika niemal na wysokości zamku w Pieskowej Skale. Jest wąwozem suchym. Dnem wąwozu biegnie droga asfaltowa przeznaczona tylko dla mieszkańców, fragmentem wąwozu biegnie też jeden z najdłuższych szlaków na Jurze: „szlak dołinek krakowskich” z Pieskowej Skali do Chrzanowa, o długości niemal 100 km, oznaczony kolorem żółtym.

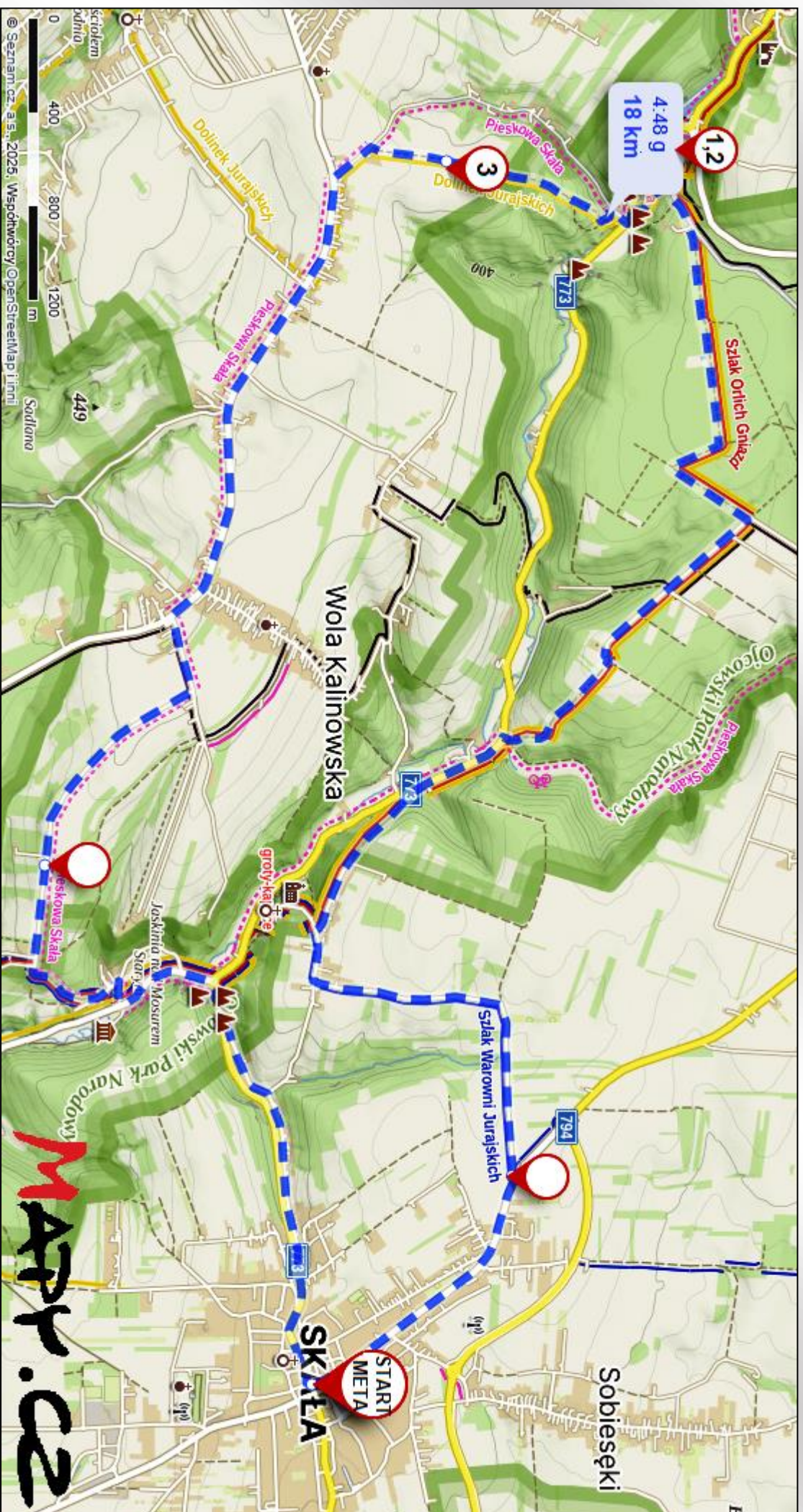
1-2

2

3

Mapa trasy wykonana w ramach bezpłatnej licencji portalu www.mapy.cz

MAPY.CZ

Profil wysokościowy trasy

Miejsce na potwierdzenia terenowe, pieczętki, notatki

Wydawca:

Oddział Krakowski PTTK im. ks. Karola Wojtyły w Krakowie
KOŁO GRODZKIE PTTK im. Ludomira Sawickiego
ul. Zybkiewicza 2B, 31-029 Kraków

www.krakowpttk.pl www.kologrodzkie.pl

Opracowanie merytoryczne: Emil Bajorek

Opracowanie winietki: Bogdan Nowak

Zdjęcia: trasadlabobasa.pl (3), wikipedia.org (domena publiczna) (pozostałe)

Opracowanie graficzne: Kamil Barwacz

Mapa i profil trasy: portal www.mapy.cz

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach konkursu ofert z turystyki pn. „Małopolska Gościenna”

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Krakowskiego

Patronat honorowy:

Pan Witold Kozłowski, Marszałek Województwa Małopolskiego

Małopolska Organizacja Turystyczna

Patronat medialny: *Gazeta Krakowska*

Wydanie I, Kraków 2024, nakład: 60 egzemplarzy

MAŁOPOLSKA

Powiat
Krakowski

